

Koncert v kostele sv. Vojtěcha ve Vejprnicích, 30. července 2013

Theatrum Musicum

Ensemble Inégal	Gabriela Eibenová	soprán
	Lenka Torgersen	housele
	Jan Čižmář	teorba, barokní loutna
	Adam Viktora	varhany, umělecký vedoucí

Johann Caspar Ferdinand Fischer (1650–1746): Ariadne Musica

Praeludium et Fuga in C
Praeludium et Fuga in cis

Samuel Capricornus (1628–1664): Domine Jesu Christe

Heinrich Ignaz Biber (1644–1704): Růžencová sonáta I. „Zvěstování“

Claudio Monteverdi (1567–1643): Exulta filia Sion

Heinrich Ignaz Biber: Passacaglia

Alberik Mazák (1609–1661): Nobilissime Jesu

Samuel Capricornus: Adesto multitudo coelestis exercitus

Heinrich Ignaz Biber: Sonata representativa

Allegro — Slavík — Kukačka — Žába — Slepice a kohout — Křepelka —
Kočka — Pochod mušketýrů — Allemande

Anonym (Heinrich Ignaz Biber?): In sole posuisti

Ensemble Inégal se svým dirigentem Adamem Viktorou získal evropské renomé díky svým vysoce ceněným koncertům a CD nahrávkám a stal se synonymem pro objevy z odkazu geniálního českého barokního skladatele, Jana Dismase Zelenky. Ensemble Inégal je všestranné hudební těleso, jehož interpretační záběr se pne od renezanční hudby až po hudbu současnou. Kromě staré hudby má soubor na svém kontě také novátorská provedení a nahrávky hudby romantické (např. A. Dvořák, G. Rossini) a moderní (B. Britten, A. Pärt). V obsazení od komorního souboru až po velké instrumentálně-vokální

Mistrovské varhanní kurzy v Úterý pořádá Úterské občanské sdružení Bart ve spolupráci s MAS Náš region, MAS Český Západ—Místní partnerství, MAS Radbuza a MAS Vladař v rámci projektu Skrytá bohatství aneb venkov Plzně, který navazuje na iniciativu Plzeň 2015 Evropské hlavní město kultury. V rámci této iniciativy jsou Mistrovské varhanní kurzy zařazeny také do projektu Tři týdny baroka. Za podporu děkujeme rovněž Česko–německému fondu budoucnosti.

2015 Plzeň

Spolufinancováno Evropskou unií. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

těleso koncertuje na prestižních evropských festivalech jako Pražské jaro, Musica Antiqua Brugy, Oude Muziek Utrecht, Lufthansa Festival of baroque music London, De Bijloke Gent, Aschaffenburg Bachtage, Bach Festival Riga a mnoha dalších. Realizoval již 11 úspěšných CD ověřených řadou významných ocenění (Diapason dor, IRR Outstanding, Goldberg 5Stars aj.), objevuje se pravidelně ve vysílání českých i zahraničních televizních a rozhlasových stanic (BBC, Evropská vysílací unie EBU, Česká televize, Deutschlandradio Kultur, aj.) V rámci svého vlastního koncertního cyklu České hudební baroko — objevy a překvapení uvedl Ensemble Inégal v uplynulých letech desítky novodobých premiér z českého barokního repertoáru. Pro dnešní večer připravil komorní program složený z barokní hudby českých rodáků, kteří našli svá uplatnění v nejrůznějších částech Evropy a významným způsobem ovlivnili vývoj evropské barokní hudby.

V západních Čechách se narodil a působil **Johann Caspar Ferdinand Fischer** (1656–1746). Vystudoval na piaristickém gymnáziu v Ostrově, asi od roku 1686 zde začal působit jako kapelník u Saxon-Lauenburského dvora. Roku 1690 se stal kapelníkem u Bádenského dvora a roku 1715 se přestěhoval do Rastattu. Velmi pozoruhodná je Fischerova klávesová tvorba a její vliv na hudební vývoj domácí i zahraniční. Roku 1702 např. věnoval varhanní sbírku *Ariadne Musica* opatu tepelského kláštera Raymundu Wilfertovi u příležitosti stavby nových chórových varhan od Abrahama Starcka v Teplé. S dílem později pracoval také J. S. Bach při konceptu svého převratného opusu Dobře temperovaný klavír. Významný hudební teoretik, organolog, skladatel, básník, geolog, geograf a kartograf (mimočodem autor slavné mapy Českého království z roku 1712), spisovatel, cisterciák v Plasích a superior kláštera v Mariánské Týnici, Mauritius Vogt, označuje Fischera ve své hudební encyklopedii *Conclave thesauri magnae artis musicae* jako „nostri aevi componista absolutissimus“.

Většina z děl Samuela Capricorna, Heinricha Bibera i Alberika Mazáka z dnešního programu se dochovala v Kroměříži, v největším středoevropském raně barokním hudebním archivu, ve sbírce olomouckého biskupa Karla I. z Liechtenstein-Castelcornu.

Samuel Capricornus (1628–1665), vlastním jménem Samuel Friedrich Bockshorn, se narodil v Žerčicích u Mladé Boleslavi, ale rodina, jako mnoho dalších, putovala v průběhu třicetileté války za svobodou náboženského vyznání. Capricornus nejprve studoval v uherské Šoproni, později ve Slezsku. Po krátkém pobytu ve Štrasburku a Vídni začíná jeho významné slovenské období. Od roku 1649 vyučoval hudbu v rodině lékaře W. Raygera v Bratislavě a v roce 1651 se oženil s dcerou evangelického faráře E. Knogleriuse z Košic. Brzy byl jmenován „Director Musicae“ v Dreifaltigkeitskirche v Bratislavě. Většina jeho tvorby pochází právě z bratislavského období, napsal zde 112 skladeb (sbírky Opus Musicum, Jubilus Bernhardi a Opus Aureum missarum). Vedle svých skladeb zde také prováděl díla italských a německých mistrů, díky němu poznala Bratislava Monteverdiho a Schütze. V roce 1657 přesídlil Capricornus do Stuttgartu, kde se stal dvorním kapelníkem knížete Eberharda III. Nalezl zde příznivé podmínky k tvorbě, udržoval kontakt s významnými hudebními osobnostmi své doby. H. Schütz o Capricornově díle prohlásil, že je to „opera virtuosa“, jeho skladby se dostaly i do rukou G. Carissimiho, který je uváděl v Římě. Capricornus, přesto, že mnozí posluchači slyší dnes jeho jméno poprvé, byl jedním z nejvlivnějších evropských hudebníků začátku 2. poloviny 17. století.

Heinrich Ignaz Franz Biber (1644–1704), český rodák ze Stráže pod Ralskem, byl prvním houslistou zámecké kapely v Kroměříži a od roku 1684 kapelníkem salzburského dvorního orchestru. Svými současníky byl, vedle své skladatelské práce, hodnocen i jako významný houslový virtuos. Císařem Leopoldem I. byl roku 1690 povýšen do šlechtického stavu, takže se skladatel od té doby mohl psát „Biber von Bibern“.

Alberik Mazák (1609–1661), původem ze Slezska, vstoupil ve svých dvaceti letech do cisterciáckého kláštera v Heiligenkreuz, kde strávil celý svůj život. Tím se patrně stalo, že unikl pozornosti muzikologů a až donedávna se jím nikdo systematicky nezabýval. Alberik Mazák byl významný středoevropský skladatel, vynikající varhaník a uznávaný hudební teoretik 17. století. Roku 1639 navštívil Heiligenkreuz císař Ferdinand III., milovník hudby, který sám komponoval. Mazákovy skladby sklídily před císařem značný úspěch a panovník pověřil svou kapelu jejich provozováním. Lze se domnívat, že důvodem návštěvy bylo právě setkání s Mazákem, který byl za Alpami představitelem populárního „nového stylu“ šířícího se z Itálie.